

Mezinárodní smlouva v Ústavě ČR

Vnitrostátní účinek mezinárodní smlouvy

2022

Mezinárodní smlouva ve vnitrostátním právu

Závaznost smlouvy v oblasti vnitrostátního práva: tam, kde se sféry MP a VP prolínají

- vznik (zánik) smlouvy
- provádění smluv určených jednotlivcům

**taková smlouva se musí dostat do
pozice práva vnitrostátního**

Uvedení smlouvy do vnitrostátního práva

ústavní nebo legislativní akt

- zvláštní akt (zákon) pro každou smlouvu
- akt obecné povahy (čl. 10 Ústavy)
- *vydání prováděcího vnitrostát. předpisu*
- *uvedení vnitrostát. úpravy do souladu*

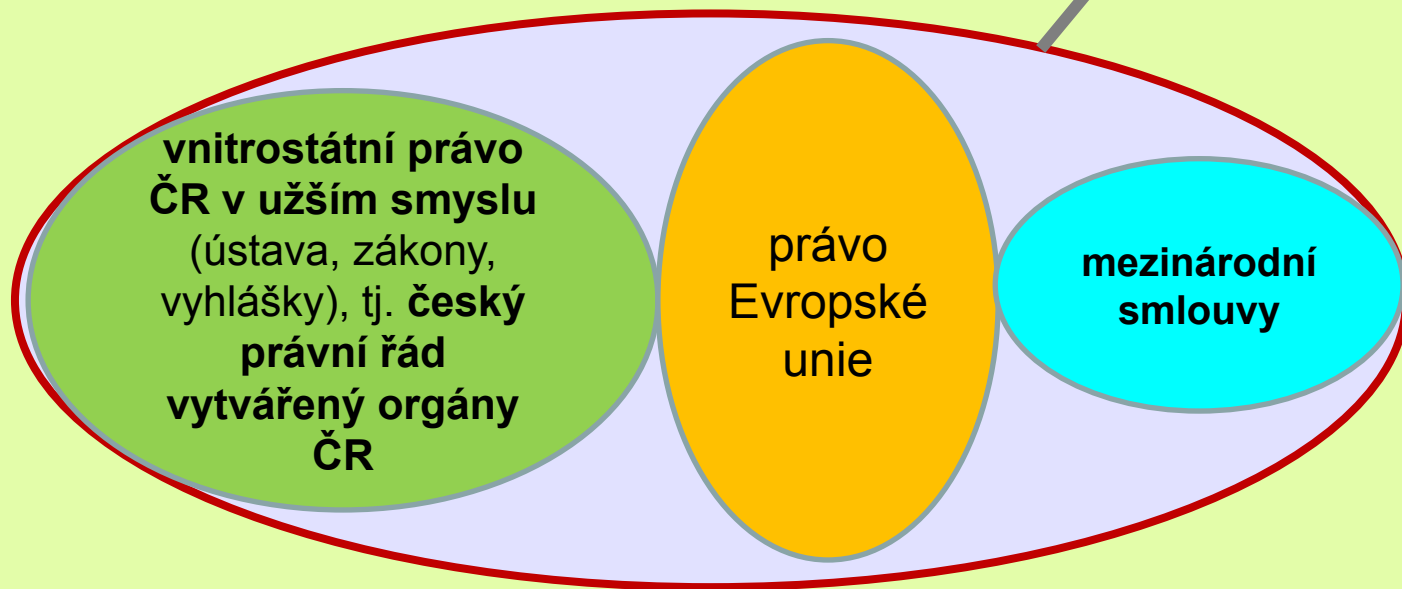
Čl. 10 Ústavy ČR

- **Vyhlášené** mezinárodní smlouvy,
- k jejichž **ratifikaci**
- dal **Parlament souhlas** a
- jimiž je ČR **vázána**,
- jsou **součástí právního řádu**.
- Stanoví-li mezinár. smlouva něco jiného než zákon, **použije se mezinár. smlouva**.

Jak rozumět článku 10 Ústavy: „Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou **součástí právního řádu...**“

„Mezinárodní smlouvy jsou součástí PRÁVNÍHO ŘÁDU“ (? – ne formálně, jen z hlediska závaznosti)

VŠE DOHROMADY = „právní řád“, tj. všechny právní normy v ČR závazné – bez ohledu na původ

Odkaz na smlouvy v čl. 10 Ústavy

- **řádné schválení** vnitrostátní i mezinárodní
- **„self-executing“** – přímá použitelnost
- **vnitrostátní vyhlášení**
- poměr smlouvy k vnitrost. právní normě:
postavení smlouvy ve vnitrostátním právu
(přednost před zákonem, ne před Ústavou)
- právní účinky vyhlášení smlouvy ve Sb.m.s.

Smlouvy schvalované Parlamentem ČR

Článek 49 Ústavy

Souhlas obou komor **Parlamentu** je třeba k ratifikaci smluv:

- a) upravujících **práva a povinnosti osob**,
- b) spojeneckých, mírových a jiných **politických**,
- c) z nichž vzniká **členství ČR** v mezinárodní organizaci,
- d) **hospodářských**, jež jsou všeobecné povahy,
- e) o dalších věcech, jejichž úprava je **vyhrazena zákonu**

Předběžná kontrola ústavnosti

- **Článek 87**

(2) Ústavní soud dále rozhoduje o souladu mezinárodní smlouvy podle čl. **10a a čl. 49** s ústavním pořádkem, a to před její ratifikací. Do rozhodnutí Ústavního soudu nemůže být smlouva ratifikována.

Článek 95

- (1) Soudce je při rozhodování **vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu**; je oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem nebo s takovou mezinárodní smlouvou.

- (2) Dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu.

čl. 10a

- **Článek 10a**

(1) Mezinárodní smlouvou mohou být některé pravomoci orgánů České republiky přeneseny na mezinárodní organizaci nebo instituci.

(2) K ratifikaci mezinárodní smlouvy uvedené v odstavci 1 je třeba souhlasu Parlamentu, nestanoví-li ústavní zákon, že k ratifikaci je třeba souhlasu daného v referendu.

Článek 39

(1) ....

(2) K přijetí usnesení komory je třeba souhlasu **nadpoloviční většiny přítomných poslanců nebo senátorů**, nestanoví-li Ústava jinak.

(3) ....

(4) K přijetí *ústavního zákona* a souhlasu k **ratifikaci mezinárodní smlouvy uvedené v čl. 10a odst. 1** je třeba souhlasu **třipětinové většiny všech poslanců a třipětinové většiny přítomných senátorů**.